

คำถาม : กฎระเบียบทางการค้าที่สำคัญของบังกลาเทศมีอะไรบ้าง

คำตอบ : ไทยและบังกลาเทศได้จัดทำความตกลงทางการค้าร่วมกันมาตั้งแต่ปี 2520 แต่จนถึงปัจจุบันมูลค่าการค้าส่งออกของไทยไปบังกลาเทศยังมีสัดส่วนน้อยมากเมื่อเทียบกับมูลค่าการค้าส่งออกทั้งหมดของไทย การทราบถึงกฎระเบียบทางการค้าของบังกลาเทศ อาจช่วยให้ผู้ส่งออกไทยมีโอกาสขยายตลาดการค้าในบังกลาเทศได้เพิ่มขึ้น โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

1. **สินค้าที่ห้ามนำเข้า (Banned Items)** ตาม Import Policy Order 2546-2549 ของบังกลาเทศ ได้กำหนดรายการสินค้าที่ห้ามนำเข้าไว้หลายรายการ อาทิ

- อุปกรณ์สำนักงานที่ใช้แล้ว อาทิ เครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องพิมพ์ดีด เครื่องโทรสาร คอมพิวเตอร์ เป็นต้น
- รถยนต์ที่มีการใช้งานเกินกว่า 5 ปี และรถมอเตอร์ไซด์ที่มีการใช้งานเกินกว่า 3 ปี
- สุกรมีชีวิต เนื้อสุกรและผลิตภัณฑ์

2. **สินค้าควบคุม (Restricted/Conditional List)** เป็นสินค้าที่ผู้ส่งออกต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขการนำเข้าที่กำหนดโดยหน่วยงานของบังกลาเทศซึ่งเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบสินค้านั้น ๆ โดยตรง อาทิ ลูกไก่ที่มีอายุ 1 วัน กุ้งก้ามกรามที่ใช้บรรจุสินค้าแช่แข็งเพื่อส่งออก ปีโตรเลียมประเภทโพรพิลีนและบิวเทนในรูปของเหลว และ ถ่านโค้ก เป็นต้น

3. **อัตราภาษีนำเข้า (Import Tariff)** บังกลาเทศมีการเก็บภาษีนำเข้าสินค้าในอัตราที่ค่อนข้างสูง เนื่องจากเป็นแหล่งรายได้หลักของประเทศ ประกอบกับรัฐบาลต้องการปกป้องอุตสาหกรรมในประเทศที่รัฐบาลได้ส่งเสริมให้ภาคเอกชนในประเทศเป็นผู้ลงทุน โดยเฉพาะการลงทุนเพื่อผลิตสินค้าที่บังกลาเทศยังขาดแคลน อาทิ สินค้าอุปโภคบริโภค และเครื่องจักรต่าง ๆ ฯลฯ เพื่อลดการพึ่งพาการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศลง

ทั้งนี้ ภาษีนำเข้าที่บังกลาเทศเรียกเก็บมีหลายอัตรา อาทิ

- เครื่องจักรและวัตถุดิบพื้นฐานที่ใช้ในภาคอุตสาหกรรมการผลิตเพื่อส่งออก อุตสาหกรรมสิ่งทอ และ เครื่องจักรกลการเกษตร โดยจัดเก็บใน 2 อัตรา คือ 0% และ 6%
- สินค้าขั้นกลางและกึ่งวัตถุดิบ จัดเก็บใน 2 อัตรา คือ 6% และ 13%
- สินค้าสำเร็จรูป จัดเก็บใน 3 อัตรา คือ 25% 35% และ 65%
- สินค้าฟุ่มเฟือย จัดเก็บในอัตราที่สูงมาก อาทิ เบียร์ จัดเก็บในอัตรา 250% ส่วนเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และบุหรี่ยังจัดเก็บในอัตรา 350% ฯลฯ

อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันรัฐบาลบังกลาเทศ ยกเว้น การเก็บภาษีนำเข้าสินค้าบางรายการ อาทิ ฝ้ายดิบ อาหารสัตว์ที่ใช้ในอุตสาหกรรมเลี้ยงสัตว์ปีกและโคนม เมล็ดพันธุ์ คอมพิวเตอร์และชิ้นส่วน เป็นต้น

4. **อัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม (Value-added Tax : VAT)** บังกลาเทศเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราคงที่ คือ ที่ระดับ 15% จากการขายสินค้าทั้งที่ผลิตได้เองในประเทศและที่นำเข้าจากต่างประเทศ ซึ่งในกรณีที่สินค้านำเข้าจากต่างประเทศนั้น จะเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากผู้นำเข้า

5. **ค่าธรรมเนียมนำเข้า (Surcharge)** อาทิ Infrastructure Development Surcharge ซึ่งบังกลาเทศเรียกเก็บในอัตรา 4% จากราคาสินค้านำเข้าเกือบทุกประเภท ยกเว้น วัตถุดิบบางชนิด อาทิ ข้าว ฝ้ายดิบ ฯลฯ

6. **ฉลากสินค้า** บังกลาเทศไม่มีข้อกำหนดเกี่ยวกับเรื่องการปิดฉลากสินค้าโดยตรง ดังนั้น สินค้าแต่ละชนิด จะมีการปิดฉลากที่แตกต่างกันไป อาทิ นมและผลิตภัณฑ์ต้องติดฉลากระบุส่วนประกอบ วันผลิต/วันหมดอายุ สถานที่ผลิตทั้งภาษาอังกฤษและภาษา Bangla (ภาษาราชการของบังกลาเทศ) สำหรับยาปราบศัตรูพืชและ เคมีภัณฑ์ต่าง ๆ ต้องระบุข้อบ่งชี้และข้อควรระวังที่ชัดเจนทั้งภาษาอังกฤษและภาษา Bangla เป็นต้น นอกจากนี้ ฉลากสินค้าและบรรจุภัณฑ์ ต้องไม่มีคำบรรยายที่เกี่ยวข้องกับศาสนา รวมถึงรูปทรงของบรรจุภัณฑ์และการใช้งาน ต้องไม่ขัดกับหลักศาสนา หรือส่งผลกระทบต่อความรู้สึกหรือความเชื่อทางศาสนาของประชาชนทุกระดับชั้น ในบังกลาเทศ

ทั้งนี้ The Bangladesh Standards and Testing Institution (BSTI) เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่กำหนด ควบคุม ตลอดจนตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานสินค้าทั่วไป ยกเว้น สินค้าเวชภัณฑ์จะตรวจสอบโดย Department of Drugs Administration สังกัด Ministry of Health and Family Welfare ของบังกลาเทศ

ส่วนเศรษฐกิจต่างประเทศ ฝ่ายวิชาการ

กันยายน 2549